

Expertisedagen 2021

'Bewegen, Gedrag en Leren'

OPFRISDAG ROTS EN WATER
Maandag 1 november 2021 met
Freerk Ykema
Woensdag 3 november 2021 met
Klaas van der Veen (Minskenwurk)

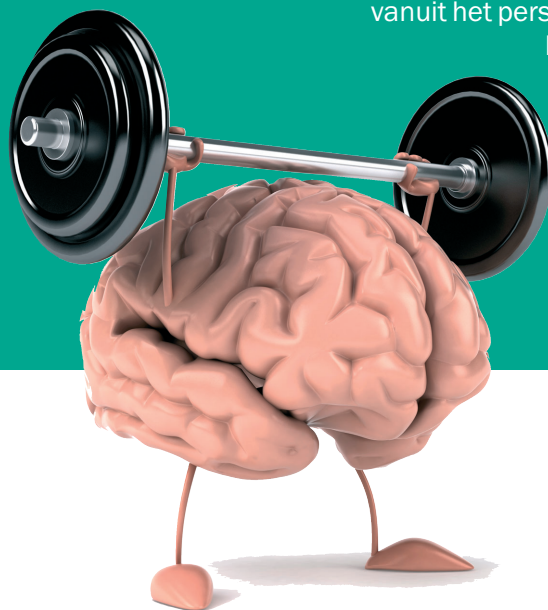
DINSDAG 2 NOVEMBER 2021
Expertisedag 'Bewegen Leren en
Gedrag' met, Marianne Peters (INPP
België), Bouke Bisschop,
Hans Stroes en Joke Walma (Stroes in
Beweging) en Klaas van der Veen en
Harriette Modderman
(Minskenwurk)

Bewegen op school kan naast de gymles een belangrijke rol spelen. Er zijn veel onderzoeken gedaan en publicaties geschreven over de rol van beweging bij het leren. Bewegen tijdens het leren vergroot niet alleen het plezier in leren, maar uit onderzoek blijkt dat je makkelijker leert, beter en langer onthoudt als je beweegt tijdens het leren. Beweging betrekken bij het leren kan zorgen voor een meer uitdagende leeromgeving en dit zorgt weer voor een hogere betrokkenheid én een optimaal leerresultaat. Bovendien is het aspect van 'samen' bij de activiteiten vaak duidelijk aanwezig. Dit komt de sfeer in school ten goede. Genoeg redenen om in beweging te komen!

Instructiemomenten in de klas geschieden vooral zittend. Zo logisch als het ons lijkt,

zo onlogisch is het voor een (kinder-)lichaam. Het is niet gemaakt om zoveel stil te zitten. Dit leidt dan ook vaak tot veelvuldig waarschuwen en vragen om concentratie. Vooral voor jongens is langdurig stilzitten extra moeilijk. Door een hoog gehalte testosteron hebben zij, nog meer dan meisjes, behoefte aan regelmatig bewegen. De vraag is dus, of je met klassikale, vooral verbale instructie tegemoet komt aan de leerbehoefte van het kind.

De 'Expertisedagen Bewegen Leren en Gedrag' staan open voor iedereen die nieuwsgierig is naar de invloed van bewegen op leren en gedrag vanuit het perspectief van Rots en Water, Neuro motorische ontwikkeling door INPP, Motorisch Remedial Teaching (MRT) en de dynamische schooldag; 'alles in beweging'.

Programma

Programma op 1 en 3 november 2021

08.30 uur	Inloop
09.00 uur	Theorie; Freerk Ykema
10.15 uur	Praktijk in de sportzaal; Hoofdtrainer: Freerk Ykema Co-trainers: Klaas van der Veen en Harriette Modderman
11.15 uur	PAUZE
11.30 uur	Praktijk in de sportzaal
13.00 uur	PAUZE
13.45 uur	Praktijk in de sportzaal
15.15 uur	PAUZE
15.30 uur	Praktijk in de sportzaal
17.00 uur	EINDE

Programma BEWEGEN-GEDRAG-LEREN op 2 november 2021

09.30 uur	Inloop
10.00 uur	Welkom door de dagvoorzitter; Harriëtte Modderman
10.15 uur	Plenair: Marianne Peeters (België). De methode gaat uit van het idee dat leer- en gedragsproblemen ontstaan door onvolgroeide reflexen. Bij INPP wordt gekeken naar de oorzaken achter het leerprobleem en deze aan te pakken door een bewegingsprogramma. Het wordt ingezet bij; leesproblemen, schrijfmoelijkheden, dyslexie, dyscalculie, dyspraxie (DCD), ADD, ASS en (faal)angst, gebrek aan zelfvertrouwen
10.45 uur	Bewegingstussendoortje
11.00 uur	Plenair: Bouke Bisschop, master instructor van het Rots en Water Instituut; Bouke neemt ons mee in het cluster-3 onderwijs. Hoe zien Rots en Water lessen eruit, wat willen we de leerlingen meegeven en waarom is Rots en Water daar zo belangrijk in?
11.45 uur	PAUZE
12.00 uur	Plenair: Hans Stroes en Joke Walma. Bewegen en leren gaan hand in hand. Het besef dat een dynamische schooldag voor kinderen prettiger en effectiever is groeit. Alles in Beweging maakt de vertaalslag van onderzoek naar de praktijk door beweging in de klas te brengen.
12.45 uur	Bewegingstussendoortje
13.00 uur	PAUZE
13.45 uur	Workshopronde 1 <ul style="list-style-type: none"> • Rots en Water in het cluster 3 onderwijs; Bouke Bisschop • INPP; Marianne Peters • Bewegen en Leren; Hans Stroes en Joke Walma
14.45 uur	PAUZE
15.00 uur	Workshopronde 2 <ul style="list-style-type: none"> • Rots en Water in het cluster 3 onderwijs; Bouke Bisschop • INPP; Marianne Peters • Bewegen en Leren; Hans Stroes en Joke Walma
16.00 uur	Afsluiting en uitdelen aanwezigheidsattest

Sprekers

FREERK YKEMA

Freerk Ykema is de ontwikkelaar en presentator van het Rots en Waterprogramma.

Hij is directeur van het Rots en Water Instituut/Gadaku Institute (2002) dat verspreid over de wereld Rots & Watertrainingen verzorgt en boeken uitgeeft.

MARIANNE PEETERS

Marianne heeft zich als master in de fysiotherapie verder ontwikkeld in lichaamsgerichte psychotherapie. De grote katalysator voor hetgeen zij vandaag in de praktijk doet, was haar opleiding aan het INPP Instituut in Chester (UK) in 2010. Door de kennis van de primitieve reflexen en hun verband met leer- en gedragsproblemen is haar kijk op therapie, leerproblemen en onderwijs in het algemeen enorm veranderd... Als INPP Principal Belgium doceert ze al jaren de INPP-jaaropleiding in België en tracht ze de groep therapeuten blijvend te stimuleren om het INPP-werk verder uit te dragen. Ze heeft een grote belangstelling voor trauma en verlies, met name rond de zwangerschapsperiode en de geboorte. Marianne heeft in 2019 de basisopleiding van Rots en Water gevolgd en gooit zich helemaal in haar opleiding tot psychodramaturge; een combinatie tussen haar liefde voor theater en het vak als therapeute.

BOUKE BISSCHOP

Bouke Bisschop woont met zijn prachtige gezin in Barneveld. Hij is ruim 17 jaar werkzaam in het cluster-3 onderwijs als docent bewegingsonderwijs. Ruim 10 jaar Rots en Water trainer en sinds 2020 Master Instructor voor het Rots en Water Instituut. Met veel passie heeft hij veel ervaringen op gedaan met Rots en Water en de doelgroep verstandelijke beperking. Van hieruit is de specialisatiemodule Rots en Water voor jongeren met een verstandelijke beperking ontwikkeld. In deze workshop gaan we oefeningen doen die aansluiten bij de doelgroep jongeren met een verstandelijke beperking. De doelgroep heeft over het algemeen een slecht lichaamsbewustzijn. De oefeningen sluiten aan bij hun bewegingsmogelijkheden en belevingswereld.

JOKE WALMA

Joke is bovenschools vakleerkracht bewegingsonderwijs in de gemeente Westerkwartier en ondersteunt onderwijs en kinderopvang bij meer en beter bewegen op het schoolplein, in de les bewegingsonderwijs en in de klas. Joke is ook groepsleerkracht en MRT-er. Ze is veel met bewegend leren bezig.

Workshop Motorische Remedial Teaching (MRT)

Deze praktijkworkshop is bedoeld voor iedereen die kinderen graag in beweging zet, een kind in de klas heeft waar je je zorgen om maakt, die meer handvatten wil om bewegende kinderen beter te kunnen begeleiden in de gymles, op het schoolplein of in de klas (schrijven!).

HANS STROES

Hans is eigenaar van scholings- en adviesbureau Stroes in Beweging, was vakleerkracht bewegingsonderwijs, bewegingsconsulent en docent aan ALO en Pabo. Coördinator van en docent aan de Tweejarige opleiding tot MRT-er. Medeauteur van de methode 'Basislessen bewegings-onderwijs' en 'Leerlingvolgsysteem bewegen en spelen'.

HARRIËTTE MODDERMAN (Dagvoorzitter)

Harriëtte is werkzaam als psychosociaal therapeut, trainer en opleider met een specialisatie in verlies, rouw en trauma. In haar werk geeft ze de voorkeur aan ervaringsgericht leren met een psycho-fysieke (bewegingsgerichte) invalshoek. Ze is Master Instructor voor het Rots en Water Instituut en al 19 jaar aan Rots en Water verbonden. Voor het R&W Instituut heeft ze samen met Tim Branton (Australië) met en onder supervisie van Freerk Ykema, de specialisatie en het bijpassende werkboek 'R&W en psychosociaal trauma en rouw' ontwikkeld. Ze is redacteur en auteur van verschillende boeken over verlies, rouw en trauma.

KLAAS VAN DER VEEN

Is mede-eigenaar van vof Minskenwurk (= fries voor Mensenwerk). Samen met Harriëtte Modderman runt hij deze onderneming sinds 2007. *'Een van de grootste cadeaus die we krijgen in ons leven is Keuzevrijheid. Mogen kiezen en onze eigen weg gaan is echter voor veel mensen makkelijker gezegd dan gedaan. Weerbaar zijn betekent Kunnen Kiezen, Mogen Kiezen, Durven Kiezen. Om via weloverwogen keuzes je weg te gaan hebben we gereedschappen nodig: Visie, een innerlijk kompas, raadgevers, wegwijzers, reisgenoten, brandstof, een luisterend oor, een sparringpartner, een meester, een focus, een vooruitziende blik én..... vooral heel veel spel!'* Tijdens deze dag zal Klaas plenair een aantal bewegingstussendoortjes presenteren die snel toepasbaar zijn in de klas en tijdens de Rots en Water lessen.

PRAKTISCH

Plaats:	Rodenburghal Leek Rodenburg 2 9351 PV Leek (Groningen)	
Datum:	1, 2 en 3 november	
Kosten R&W-dag:	190 euro	voor alleen opfrissen
Kosten Expertise-dag:	245 euro	
Kosten 2 dagen:	405 euro	Voordeelpas voor twee dagen: één Rots en Water dag opfrissen en één expertisedag
SKJ	Deelname aan de opfrisdag levert 8 SKJ registerpunten op Deelname aan de expertisedag levert 5 ¹ / ₂ SKJ registerpunten op Deelname aan beide dagen levert 13 ¹ / ₂ SKJ registerpunten op	
Inschrijven:	harriette@minskenwurk.nl	

